

Het gaat nu eens niet onmiddellijk over een specifiek boek. Maar als je, net al ik, toch een beetje liefde koestert voor boeken, mocht dit toch niet ontbreken in dit capitel.

Château Haut-Brion: bouwen aan de ultieme wijnbibliotheek

Bron: E. Resnick/Inside Bordeaux

Volgens Alain Puginier, Estates' Heritage and Records Manager, een fijn historicus en expert op het gebied van het erfgoed van de eigendommen van Domaine Clarence Dillon, kwam het idee van een bibliotheek bij prins Robert in 2009 toen hij op een veiling een boek van Antonin Carême kocht, *Le Maître d'hôtel français, chef-kok van Charles-Maurice de Talleyrand-Périgord*. Eigenaar van Haut-Brion van 1801 tot 1804 Talleyrand was Napoleons minister van Buitenlandse Zaken voor Napoleon Bonaparte, de toekomstige Napoleon 1, handbediende Carême, 'koning der chef-koks en de chef der koningen' gedurende 12 jaar. Gedurende deze tijd ontving hij veel van 's werelds prinsen, vorsten en staatshoofden en serveerde hij hen Carême's eten en de wijnen van Haut Brion. Hij stond bekend om te zeggen: 'het is door mijn stoofschotels en mijn keuken dat mijn diplomatie haar doelen bereikt'.

Roberts passie voor het verzamelen van kunst en boeken komt voort uit een lange traditie in de familie Dillon. Zoals Martin Latham stelt in zijn boek *The Bookseller's Tale*, "[...] de belangrijkste reden voor het verzamelen van boeken [is] een gevoel voor geschiedenis, van het gebruik van oude boeken om de toekomst van de mensheid te verbeteren. Opmerkelijke boekverzamelaars uit het verleden hebben hun verzamelgewoonte expliciet geworteld in een verlangen om de geschiedenis te gebruiken om een betere toekomst te maken".

Zowel de overgrootvader van prins Robert, Clarence Dillon als zijn grootvader, Douglas Dillon, waren gepassioneerde verzamelaars en francofielen. In 1951 droeg Clarence Dillon bij aan de aankoop van het *Livre de Raison* door de Franse schrijver Montaigne in New York. Het boek werd geveild voor 21.000 dollar (ongeveer 221.000 dollar vandaag) aan de Franse regering, dankzij Clarence Dillon en andere gulle Amerikanen. Douglas Dillon, ook een francofiel, was meer geïnteresseerd in Aziatische kunst dan zijn vader. Hij was voorzitter van het Metropolitan Museum of Art van 1970 tot 1977 en voorzitter van de Board of Trustees van 1977 tot 1983. Zijn belangrijkste project was het helpen creëren van een van de meest vooraanstaande collecties Chinese schilderkunst en kalligrafie, belichaamd door de oprichting van de Douglas Dillon-galerijen voor Chinese schilderkunst en kalligrafie werden in 1981 geopend. Het Dillon-fonds verleende ook een afdelingsvoorzitterschap in Chinese kunst en een positie in de conservering van Chinese schilderijen.

Naast de familietraditie leidde de lange geschiedenis van Chateau Haut-Brion en de ligging van het land dat vrijwel zeker door de Romeinen tot wijnstokken was beplant, ertoe dat prins Robert een verzameling oude wijn- en wijnstokkengereedschappen bouwde, evenals kunstwerken. Hij verwierf op verschillende veilingen objecten die te maken hebben met wijn, parfums of water - alles wat vloeibaar is en getuigt van een lange geschiedenis over de hele wereld. Een van zijn laatste aanwinsten is een mozaïek uit de 6e eeuw na Christus, te zien achter de welkomstbalie van het kasteel. Zijn doel is om te laten zien hoe diep wijn deel uitmaakt van een beschaving en hoe Château Haut-Brion daaraan bijdraagt.

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in dit plan. Het hout dat in het timmerwerk is gebruikt, dateert uit de 17e eeuw. Het interieur is ontworpen met de hulp van een Britse ontwerper, James Hunter, als een ronde kamer met boekenplanken van vloer tot plafond en een klein balkon dat rond de muren loopt. Vanaf vandaag zijn er ongeveer 2500 boeken, manuscripten en menu's van over de hele wereld.

Het oudste boek dateert uit 1516: het is in het Latijn geschreven door de Napolitaanse dichter Francesco Mario Grapaldo. Hoogtepunten van de collectie zijn de boeken over gastronomie en wijn van de beroemdste chef-koks of culinaire fijnproevers sinds de 18e eeuw: Antonin Carême, natuurlijk, maar ook Brillat-Savarin of La Reynière.

Naast de boeken wordt in de bibliotheek een indrukwekkende verzameling galamenu's bewaard waar de wijnen van Haut-Brion werden geserveerd. Sommige zijn prachtige kunstwerken: een, bijvoorbeeld, van een menu uitgesteld in een gelakte doos versierd met Perzische patronen van toen de sjah van Iran in oktober 1971 een banket organiseerde in Teheran ter gelegenheid van de 2500e verjaardag van de oprichting van het Perzische rijk. Eenvoudiger van opzet maar rijk aan kwaliteit, het menu aangeboden aan John F. Kennedy, toen president van de Verenigde Staten, en zijn francofiële en Franstalige echtgenote, Jacqueline Bouvier-Kennedy, tijdens hun bezoek in 1961 door de Franse president, generaal De Gaulle, met een fles Château Haut-Brion wit 1953. Was het omdat de minister van Financiën toen Douglas Dillon was, wiens familie Château Haut-Brion sinds 1935 bezat?

De bibliotheek herbergt ook de kelderboeken van het Elysée-paleis, de officiële residentie van de Franse presidenten, van 1959 tot 1969, over de voorzitterschappen van generaal de Gaulle. Het bevat ook de menu's die aan de gasten van de generaal worden geserveerd. Het boek onthult dat in 1961, ten tijde van het bezoek van Kennedy, 37 flessen Château Haut-Brion White 1953 werden geconsumeerd, waardoor er 11 in de kelder achterbleven.

Of u nu oude of moderne tijd, diplomatie, kunst, wijn of gastronomie overweegt, de kleine maar rijke bibliotheek van Château Haut-Brion draagt een krachtig gevoel van cultureel erfgoed. Het is een juweeltje van cultuur, kwaliteit en schoonheid, vredig genesteld in een van de mooiste wijndomeinen van Bordeaux.

Let op: de bibliotheek is op aanvraag open voor onderzoekers. Het blijft open tijdens de volledige renovatie van het kasteel vanaf maart 2022, wanneer Haut-Brion drie jaar gesloten blijft.